

/ Arkitektur og materialehåndværk

Sundt og bæredygtigt byggeri er ikke blot omdrejningspunktet for tegnestuen Reværk. Det er selve essensen af deres arbejde og en integreret del af virksomheden samt deres måde at tænke arkitektur og design på. Magasinet tog derfor et smut forbi Aarhus for at tage en snak med de passionerede arkitekter om deres hengivenhed til naturlige materialer samt deres måde at bygge på, hvor omtanke for miljøet og menneskets sundhed går hånd i hånd.

I en hyggelig baggård i det centrale Aarhus finder man den lille tegnestue Reværk, hvis arbejde med arkitektur og design er stærkt bundet op på et ønske om skabe naturlig miljøbetænksomt byggeri og indretning. Her møder jeg de tre arkitekter bag Reværk – Kristoffer Hedegaard Andreasen, Simeon Østerlund Bamford og Mathias Ørum Nørgaard – en lun efterårs morgen. Jeg er spændt på at få et indblik i deres vision og måde at tænke bæredygtighed på i en tid, hvor begrebets kompleksitet kun forøges, og hvor en stærk bæredygtighedsprofil er på alles læber.

Det naturlige i fokus

Det står hurtigt klart for mig, at alt, hvad Reværk beskæftiger sig med, tager udgangspunkt i en materialeforståelse lidt udover det sædvanlige – de har nemlig en dyb passion for »

» at skabe byggeri, hvor naturlige og miljørigtige materialer er altdominerende, og hvor arkitekturens æstetiske værdi altid bygges op omkring det bæredygtige valg.

Helt særligt for Reværk er deres kritiske tilgang til det miljøaftryk, som materialet sætter på klimaet.

"Når vi vælger et materiale, så vælger vi det ud fra, at det er så naturligt som overhovedet muligt. Det skal være så tæt på sin oprindelse som det kan være, fordi det så er det mindst forarbejdede er det, der giver bedst mening for os," understreger Kristoffer Hedegaard Andreasen. Simeon Østerlund Bamford istemmer sig resolut og tilføjer: "For os er det en selvfølge. Bæredygtighed er en integreret del af måden, vi tænker design og arkitektur på."

Imens nikker Mathias Ørum Nørgård anerkendende og uddyber, at tegnestuen i realiteten forsøger at undgå det noget udvandede begreb "bæredygtighed". I stedet fokuserer de i højere grad på konkrete betegnelser som "sundt indeklima" og "miljøaftryk i produktion og vedligehold."

Miljø for øje

For Reværk handler det om at tænke materialer på et dybere niveau, foruden at arbejde med materialesammensætninger.

"Hver gang vi bygger, koster det noget for vores verden. Det vil det altid gøre i en eller anden henseende, fordi der altid vil bruges nogle ressourcer og noget energi på at bygge. Derfor handler det om at kigge på, hvordan det bliver minimeret. Vi tænker meget over, hvordan de materialer, vi bruger, kan få et liv efter de er færdige med deres nuværende funktion, og hvordan vi kan samle ting på en sådan måde, at vi kan skille det fra hinanden igen, så de efterfølgende kan indgå i nye sammenhænge," pointerer Andreasen og Bamford fortsætter: "Vi må ikke kun tænke på up-cycling. Vi skal også tænke over, at der skal være en konstant recirkulering. Vi skal aldrig være slutningen på en ligning, men et skridt på vejen. Derfor arbejder vi bevidst med at bruge gode materialer og vi sikrer, at disse materialer kan genbruges."

Reværk samarbejder med en række producenter, der også er dedikerede i deres arbejde for at skabe produkter med en miljøbevidst profil – lige fra sokkel til bygningsbeklædning, isolering, vinduer og tag.

Træ og ler

Reværks arkitektur er ofte bygget op af et træskelet. Grunden er indlysende.

"Mange siger, at træ er den eneste reelle fornybar ressource – og det er der en pointe i. Træet har i sin levetid bidraget positivt ved at optage CO₂, og man kan altid plante nye træer. Der er en klar cirkel i det fra naturens side," fortæller Bamford.

Reværk er også store fortalere for brugen af lerjord (Rammed Earth) i moderne byggeri, og Bamford understreger vigtigheden i at finde miljøvenlige materialer, der er bestandige og har noget tyngde i sig: "De tunge materialer og brugen af ler, er en del af vores lands bygningskultur. Hos Reværk er vi begejstrede for Rammed Earth, fordi ubrændt lerjord er et helt naturligt byggemateriale. Det gennemgår ikke nogen brændningsproces og det har ingen tilsætning af hærdende binder. Netop derfor kan det tilbagegå til naturen." Han gør en pause. "Med naturlige materialer handler det ikke altid om at finde noget nyt. Det handler om at lære at beherske det gamle. Så i vores arkitektur arbejder vi med, hvordan vi kan gøre ting så simple og naturlige som muligt. Skrabe de unødvendige lag af byggeriet." »

Forrige side /

Friluftsbbygning ved Silkeborg Højskole.

Visualisering: Reværk.

Venstre side fra toppen /

Pavilion i Rammed Earth.

Foto: Anna Friedrich.

Højre side /

Pavilion i Rammed Earth.

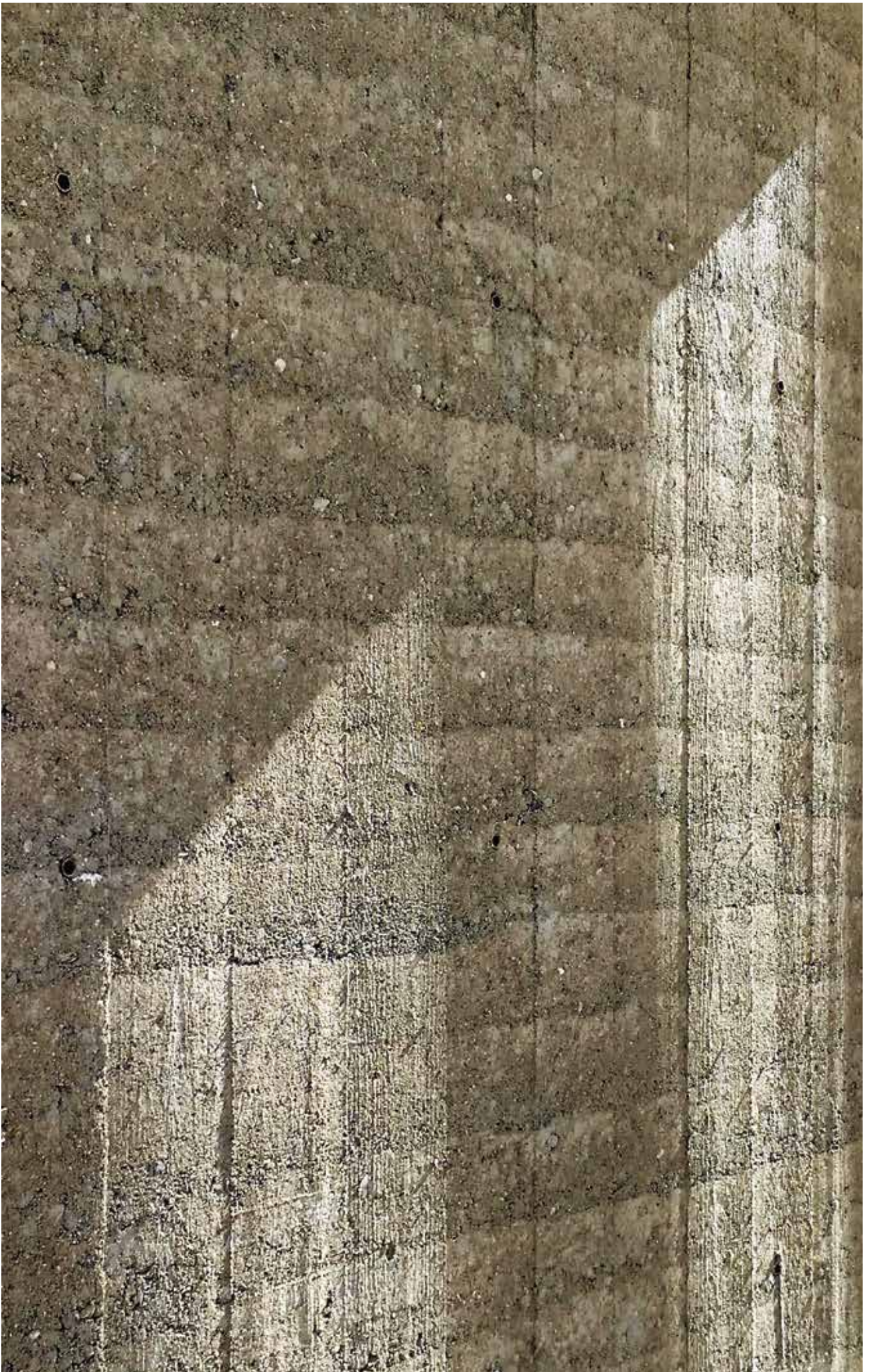
Foto: Anna Friedrich.

Næste side /

Friluftsbbygning ved Silkeborg Højskole.

Visualisering: Reværk.

» Bæredygtige tiltag

I dag findes der en stor mængde bæredygtige tiltag i form af forskellige materialer, hvis miljømæssige aftryk i produktionen er lille eller hvor miljøaftrykket i produktets livscyklus samlet set er minimalt. Disse produkter gør Reværk brug af, når de bygger arkitektur eller leger med interiørdesign. Reværk ser samtidig et stort potentiale for nye bæredygtige produkter i fremtiden.

"Der er mange gode start-ups og nye løsninger og materialbearbejdninger, der løbende former sig, men som har svært ved at finde sit indpas i byggeriet, fordi der politisk set ikke lægges nok pres på byggeriet, f.eks. i forhold til udledning ved produktion og livscyklusvurderinger. Hvis man stillede nogle flere krav, ville efterspørgslen helt uundgåeligt ændre sig og så ville vi få aktiveret nogle af alle de nye såvel som gamle, innovative løsninger, der findes," pointerer Bamford.

Nørgaard fortsætter: "Der bør åbnes op for nogle af alle de regulativer, der begrænser, at vi tager nogle lidt alternative, men bedre valg."

Det gode rum at bo i

Det er tydeligt, at om end hovedfokus er på brugen af materialer i byggeriet, så er der også andre faktorer som arkitekterne mener, at man bør have in mente, når man bygger nyt eller restaurerer gamle bygninger. For hvad er et bæredygtigt byggeri egentligt? Og hvilke forskellige perspektiver inden for bæredygtighedsbegrebet arbejder Reværk helt præcist med i deres daglige arbejde med arkitektur og design?

Her bliver bæredygtighedsbegrebets enorme kompleksitet utrolig tydelig. Reværk påpeger nemlig, at kvaliteten af arkitekturen som værende altafgørende – både i forhold til valg af materialer, æstetik og måden at bygge på.

"Det handler om at bygge noget af så høj kvalitet som muligt fra start for på den måde at blive ved med at bibeholde det, renovere det og tilpasse det til nye ting. Det er jo det mest bæredygtige – at ting kan stå i flere hundrede år. Rent arkitektonisk handler det derfor om at få lavet noget i så høj oplevelsesmæssig kvalitet som muligt – altså at skabe det gode rum at bo i."

Som et par åbne spørgsmål tilføjer Bamford: "Er bydensiteten i sig selv et miljøsavn? Burde vi ikke hellere bo og arbejde udenfor byerne? Det handler ikke kun om at tænke, hvordan vi kan ændre det byggeri, vi er så opsatte på at bygge lige nu. Det handler lige så meget om, at vi er nødt til at tænke i større mønstre, som man kunne ønske sig, at man i fremtiden ændrede på. På den måde kunne man skabe en bedre forudsætning for at lave et byggeri, som vi med sikkerhed kan sige stort set ingen negativ miljøpåvirkning har."

Passion og ambitioner

Det er helt tydeligt, at Reværk brænder for at føre byggebranchen i en mere bæredygtig retning ved at bruge produkter, der har overvejet miljøsavnet og ved at sammensætte de forskellige materialevalg på en sådan måde, at produkterne kan genanvendes. Ambitionsniveauet er højt, og selvom Reværk godt ved, at meget af det, de håber på er utopisk, så fortsætter de målfast og stædigt med at kæmpe naturens og sundhedens sag med tårnhøje krav til både sig selv, producenter og samarbejdspartnere. Det er nemlig med idealerne for øje og med blikket låst fast på håbet, at man formår at gøre en forskel. //

